

La composición neoclásica en el español actual

Bc. Cyril Navrátil

(oponentský posudek diplomové práce)

Autor předkládané diplomové práce (psané ve španělštině) si zvolil téma z lexikologie, konkrétně tzv. neoklasickou kompozici a její výskyt v současné španělštině. Práce sestává z úvodu (*Introducción*, str. 8-9), dále následuje teoretická část (*Parte teórica*, str. 10-38), která sestává ze tří podkapitol, následuje praktická část (*Parte práctica*, str. 39-92), závěr (*Conclusión-resumen*, str. 93-94), seznam literatury (*Bibliografía*, str. 95-99), seznam zkratk (str. 100), česky psané résumé (str. 101-103) a příloha (*Anexo I*, 17 stran) obsahující seznam všech neoklasických kompozit.

Nyní blíže k jednotlivým kapitolám teoretické části. V první kapitole (*Nombres existentes de la composición neoclásica y sus definiciones*) autor nastiňuje komplexnost dané problematiky. Lexikologická literatura zabývající se spojením dvou řeckolatinských prvků či řeckolatinského elementu s prvkem románským nepoužívá jednotnou terminologii. Mezi jednotlivými autory nepanuje shoda ani v tom, zda se v daném případě jedná o kompozici či o derivaci. Diplomant nejprve podává výčet všech termínů označujících daný jev, které našel v odborné literatuře, posléze se podrobněji věnuje obecné definici kompozice a derivace. V následující kapitole (*Definiciones de la composición neoclásica*) rozebírá pohledy jednotlivých autorů na neoklasickou kompozici. Ve třetí kapitole (*Definiciones y términos relativos a la composición neoclásica*) se podrobněji zabývá „chováním“ neoklasické kompozice, resp. jejich řeckolatinských prvků – jejich kombinovatelností, pořadím, možnou autonomií, produktivitou aj.

Autorovi se dle mého názoru podařilo dát danému tématu dostatečný teoretický rámec. Vychází z relevantní české i zahraniční (nejen španělské) literatury. Kladně hodnotím i to, že se autor na základě tvrzení různých lingvistů snaží dojít k vlastním názorům na danou problematiku.

Praktická část se zabývá zkoumáním konkrétních 20 řeckolatinských prvků (a jejich variant) za použití paralelního korpusu InterCorp a španělského korpusu Corpes XXI. Kromě korpusů používá autor k ověření existence různých tvarů i elektronické slovníky Las Palabras a Terra.

Ve svém výzkumu se autor zaměřuje na některé již výše uvedené aspekty: produktivitu (autor tu má na mysli použití v běžné vs. odborné slovní zásobě), pozici a pořadí komponentů, jejich autonomii a kombinovatelnost, dále též existenci páru agent-instrument a překladem do daného řeckolatinského prvku do češtiny. U každého zkoumaného hesla nalezneme jeho definici i etymologickou informaci, na konci jednotlivých oddílů vždy autor shrnuje, k jakému závěru v daném případě dospěl.

Vlastní výzkum je – v souladu s autorovým záměrem – ryze kvalitativního rázu, což je k naplnění vytčeného cíle práce zcela dostačující. Osobně se

domnívám, že správně provedená kvantifikace určitých aspektů by mohla dodat tomuto nepochybně zajímavému tématu nový rozměr a byla by přínosem.

Z věcného hlediska mám k praktické části práce několik poznámek:

- 1) Oba použité korpusy mohly být v práci dle mého názoru podrobněji definovány, na druhou stranu oceňuji, že autor u každého hesla uvádí i přesné korpusové dotazy (*fórmulas*).
- 2) Latinský element řeckého původu *archi-* se v různých španělských slovech objevuje (kromě tvarů uváděných autorem na str. 48, 50) též ve tvarech *arce* (např. *arcediano*), *arci* (např. *arciprete*). Slova obsahující tyto elementy prošla hláskovým vývojem jako celek, např. nalezené slovo *arzobispo* pochází přímo z lat. ARCHIEPISCOPUS). Vztah elementů *archi* vs. *arci/arce/arz* je tudíž na jednu stranu obdobný jako např. vztah *anti* a *ante*, je však otázkou, zda do jaké míry a zda vůbec lze tyto elementy považovat ze synchronního hlediska za produktivní (např. element *arz-* se objevuje pouze ve spojení se slovem *obispo*).
- 3) Autor na str. 55 říká, že „*cripto* pasó al español por la forma del latín vulgar CRUPTA“. Toto tvrzení je přinejmenším zavádějící. Původ tzv. cultismů (za něž lze považovat i řeckolatinské prvky obsažené v neoklasických kompozicích) zpravidla nelze hledat ve vulgární latině (z vulgárnělatinského tvaru CRUPTA pochází slovo *gruta*).

Z formálního hlediska je práce pečlivě upravena, téměř neobsahuje překlepy, mám jen dvě drobné připomínky:

- 1) Některé části práce jsou zcela identické (abstrakt, část resumé a úvodu).
- 2) Některé řecké znaky obsažené v praktické části a v příloze se nezobrazily.

Předkládaná práce svým rozsahem i úrovní zpracování splňuje dle mého názoru nároky kladené na diplomovou práci, doporučuji ji proto k obhajobě. Předběžně ji hodnotím stupněm výborně.

Mgr. et Mgr. Zuzana Krinková, Ph. D.

V Praze dne 6. 6. 2014